

Nieuw in de Jan Verwey Bibliotheek

Jelle van Dijk

Gooders J. 2003. *Vogels van Europa*. 290 p. Zuidnederlandse Uitgeverij N.V. Aartselaar, België. Prijs €14,95 (bij De Slegte).

Af en toe verschijnen er in Groot-Brittannië prachtige boeken voor een breed publiek. Ook *Vogels van Europa* is gewoon een goed boek met fraaie foto's, goede tekeningen, korte informatieve teksten en dat alles in een aantrekkelijke lay-out. Aan John Gooders is het wel toevertrouwd een vlot leesbare tekst te produceren. Dat dergelijke boeken in het Verenigd Koninkrijk gretig aftrek vinden is niet zo vreemd als men bedenkt dat de *Royal Society for the Protection of Birds* (zeg maar de Britse tegenhanger van *Vogelbescherming Nederland*) ruim één miljoen leden telt. Vogels kijken is daar nog meer dan bij ons in brede lagen van de bevolking een populaire bezigheid. Evenals in de Scandinavische landen kan men in het UK ook opvallend veel dames tot de actieve vogelaars rekenen. Het betrekken van allochtone landgenoten bij deze activiteiten is daar helaas ook niet van de grond gekomen.

Dit bijzonder aardige boek is in het Nederlands vertaald en in België op de markt gebracht. In ons land heeft dit boek nauwelijks aandacht gekregen. Al twee jaar na verschijnen ligt het nu voor een prijke bij boekhandel De Slegte.

De eerste 86 pagina's zijn gevuld met inleidende hoofdstukjes. Een breed scala van onderwerpen passeert de revue, alles fraai geïllustreerd met foto's en tekeningen. Veel aandacht wordt besteed aan de binding van vogels met een habitat. De belangrijkste habitats met de bijbehorende soorten worden besproken en vooral uitgebeeld. Hierna volgt een prachtige 'vogelgids' met per soort een foto, een tekening en een verspreidingskaartje. Aardig is dat bij elke soort wordt gezegd met welke andere soort de besproken soort verward kan worden. Hoewel de Engelse titel luidt *Birds of Europe* (en niet zoals vroeger altijd het geval was *Birds of Britain and Europe*) is hier en daar toch duidelijk dat het een Engelse uitgave betreft. Zo is bij de Gele Kwikstaart de Engelse (Gele) Kwikstaart groot afgebeeld en staat de gewone Gele Kwikstaart met een klein plaatje in de hoek gedrukt. Dat de vertaling uit het Engels in Vlaanderen tot stand kwam is bijvoorbeeld te merken aan het feit dat vogels in dit boek geen kop maar een hoofd hebben.

Bellmann H. 2005. *Vlinders, rupsen en waardplanten*. Tirion Natuur & Vlinderstichting. 446 p. Prijs €34,95

Een boek met deze titel kan niet compleet zijn, ook al telt het bijna 450 pagina's. De schrijver geeft dit volmondig toe en zegt in de inleiding dan ook dat hij zich tot doel heeft gesteld om van zoveel mogelijk families de algemeenste soorten te behandelen. Omdat het boek (uit het Duits vertaald) zich vooral op Midden-Europa richt, zijn in dit boek zeer veel soorten te vinden die ook in ons land voorkomen. Soorten uit het Middellandse-Zeegebied treft men in dit boek slechts sporadisch aan.

Het boek is heel overzichtelijk ingedeeld. Op de linkerpagina is de beschrijving te vinden waarbij ook gegevens over vliegtijd, waardplanten en terreingebruik worden vermeld. Op de rechterpagina's staan prima kleurenfoto's van de vlinder en de rups. Dikwijls is op de laatst genoemde foto al te zien op welk plant die rups te vinden is.

Vrijwel alle dagvlinders die wij hier kennen zijn in het boek te vinden. Een echte duinbewoner als de Kleine parelmoervlinder ontbreekt echter. De meeste vlinderliefhebbers hebben dankzij de publicaties van de Vlinderstichting hoogstwaarschijnlijk al lang een boek waarin alle Nederlandse vlinders staan afgebeeld. Het hier besproken boek is vooral interessant om nader kennis te maken met de vele (grotere) nachtvinders en hun rupsen. Natuurlijk ontbreken hier nog veel meer soorten dan bij de dagvlinders. Niet zo vreemd als we bedenken dat er zo'n 900 soorten macronachtvlinders zijn en nog eens zo'n 1300 micronachtvlinders. Desondanks geeft het boek een prima indruk van de geweldige vormen- en kleurenpracht bij zowel vlinders als rupsen. De laatste 120 pagina's worden gevuld met foto's en bijzonderheden over de waardplanten. Bij elke

afgebeelde plantensoort wordt meegedeeld in welk terreintype de plant te vinden is en welke vlinders of rupsen van deze plant gebruik maken.

Hoewel het hier besproken boek niet een standaardwerk kan worden genoemd is het een uitstekende kennismaking met de merkwaardige wereld van de rupsen en de nachtvinders. Vandaar dat de Vlinderstichting de uitgave van dit boek mede mogelijk heeft gemaakt.

Raakt men geboeid door de wereld van de nachtvinders dan is er op het internet natuurlijk ook veel te vinden. Een site die een compleet beeld geeft (met afbeeldingen van vlinder, rups en vaak ook de pop) van alle Europese vlinders en nachtvinders is: www.leps.it. De afbeeldingen zijn echter alleen op te zoeken als de wetenschappelijke naam bekend is. Een boek zoals het hier besprokene bladert dan wel wat handiger.

Reactie op boekbespreking in vorige Strandloper (5/2005)

Geachte heer Van Dijk,

via Wil Heemskerk kreeg ik uw recensie onder ogen van ons boekje 'Wat zingt daar'.
Ik neem de vrijheid om enkele punten te verduidelijken:

- het boek is bestemd voor beginners met enige voorkennis; zeg maar: mensen die op een vogelzangcursus afkomen. De sleutels zijn meermalen op mensen van dit basisniveau getest en het blijkt dat men er redelijk uitkomt.
- het beste is uiteraard om met een doorgewinterde vogelaar mee het veld in te gaan. Dat ben ik helemaal met u eens en dat is dan ook de eerste zin in ons boekje. Voor wie in de tuin zit of op vakantie is en toch wil weten wat daar zingt, is er dit boekje plus cd.
- in het boek geven we ook een verantwoording van de volgorde: niet systematisch, maar op grond van hun verwantschap in klank. Zo staan Tuinfluiter en Zwartkop naast elkaar. Dat lukte bij sommige vogels soms beter dan bij andere. Waar het niet lukte, hebben we de volgorde van de deelsleutel aangehouden waarbinnen we de vogels hebben ondergebracht.
- ook geven we een verantwoording van de gekozen vogels, nl. die, welke je eerder hoort dan ziet. Daar horen ook sommige hoenderachtigen bij en de roerdomp. Een grutto zou misplaatst zijn in dit boek, omdat je die eerder op zicht determineert. Wel overweeg ik in een eventuele volgende druk (het boek verkoopt erg goed) enkele vogels extra op te nemen: Oehoe, Sperwer, Havik, en dan in een moeite door Torenvalk, Boomvalk, misschien Buizerd. De laatste drie determineer je weliswaar op vliegbeeld, maar kunnen vanwege de systematiek niet ontbreken.

Met vriendelijke groet,

Dick de Vos
IVN-Leiden
www.watzingtdaar.nl